

TUUSULAN KUNTA

LAHELA

LUONTOARVOTARKISTUKSET

1 JOHDANTO

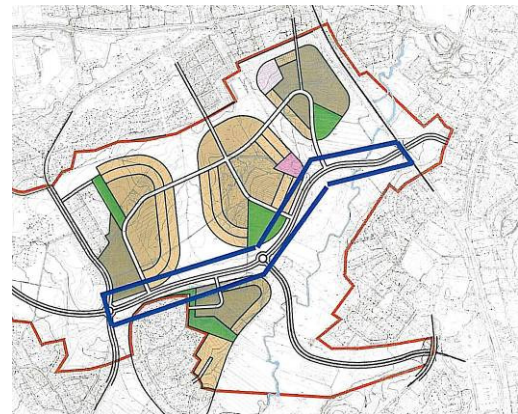
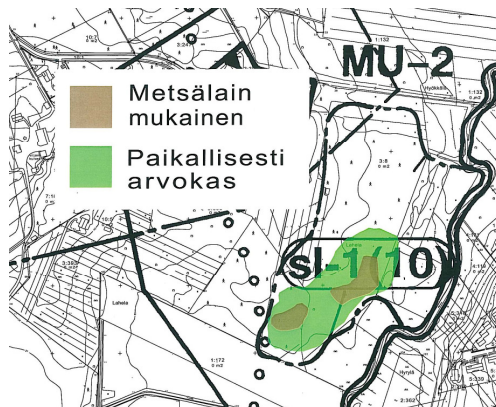
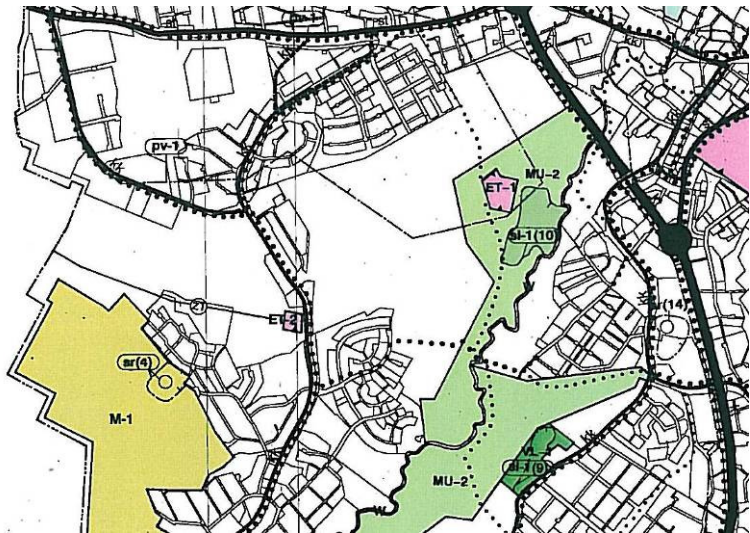
Tämän työn luontoarvotarkistustyöt on tehty Tuusulan kunnalla, Lahelan yleisuunnittelun pohjaksi. Työn tarkoituksena oli tarkistaa Lahelan alueelle suunnitellun tiealueen luontoarvot sekä tarkistaa Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaavassa osoitetun luonnonsuojelullisesti arvokkaaksi osoitetun alueen sl-1(10) tila. Alueilta ei pyritty tekemään täydellistä kasvillisuusselvitystä.

Selvityksen on laatinut FM biologi Sanna Tolonen AIRIX Ympäristö Oy:stä.

Lahelan alue sijoittuu Hyrylään Lahelanrinteen asuntoalueen, kantatien 45, Tuusulanjoen ja Sointulan asuntoalueen väliin. (kuva vas.)

Sl-1(10) sijainti näkyy kaavakartassa (oik) ja kuvassa alhaalla(vas.). Kartoituksessa havaitut luontoarvoja omaavat alueet on merkitty kuvaan väreillä..

Suunniteltu tiealue kulkee kantatieltä 45 lounaaseen Lahelantielle. Ohjeellinen tielinjaus näkyy kuvassa alhaalla (oik.).

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

Lähtötietojen mukaan Lahelan alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -alueita, luonnonsuojeluohjelmien kohteita eikä muita tiedossa olevia valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaita kohteita kuin nykytilan tarkistamista vaativa sl- 1(10) kohde (Ympäristöhallinnon Ympäristötietojärjestelmä Oiva 24.8.2008).

Lahelan kahdelle luontoarvotarkistuskohteelle tehtiin maastokäynti 25.8.2008.

3 ALUEEN YLEISPIIRTEET

Lahelan alue sijoittuu Hyrylään Lahelanrinteen asuntoalueen, kantatien 45, Tuusulanjoen ja Sointulan asuntoalueen väliin. Alue on suureksi osaksi peltoa. Alueen keskelle sijoittuvasta Knaapin talosta itään on laajempi metsäinen alue, joka ulottuu Tuusulanjoella ja sen toiselle puolelle (noin 25 ha).

Metsäinen alue viettää loivasti luoteesta itään ja etelään kohti Tuusulanjokea. Maaperä on alueella pääasiassa savea. Metsäisen alueen eteläosassa on myös turvetta.

Suunniteltu tiealue kulkee kantatieltä 45 lounaaseen Lahelantielle. Linjauksen pituus on noin 1,8 km. Tielinjaus sivuaa, metsäisellä alueella sijaitsevan sl- 1(10) alueen luoteiskulmaa.

Tuusulanjoen eteläpuolella, kantatien 45 tuntumassa kasvillisuus on tielinjauksen alueella tasaikäistä harmaalepikkoa ja koivikkoa, missä metsän käsittelyn jäljet ovat ilmeiset. Pensaskerroksessa esiintyy mm. puun taimia. Kenttäkerros on heinittynyt ja kasvillisuuteen kuuluu mesiangervoa, vadelmaa, leinikkejä, horsmaa ja mm. satunnainen metsäalvejuuri, ukontatar ja sarvijäkkärä.

Linjaus ylittää Tuusulanjoen sähkölinjan pohjoispuolella. Tuusulanjoen ranta-alueella tavattiin tavanomaista kasvillisuutta, kuten peltoohdake, koiranputki, karhunputki, lehtovirmaajuuri ja kastikoita. Aivan veden läheisyydessä esiintyi esimerkiksi osmankäämiä ja rantayrttiä. Tuusulanjoen länsipuolella tielinjaus kulkee lyhyellä matkan pellon poikki metsäiselle alueella. Sähkölinjan pohjoispuolella metsä on lehtomaista, järeähköä kuusikkoa. Lehtipuustoa on pellon laidalla (harmaaleppä, koivu, tuomi, paju).

Yleiskaavan sl-1 (10) -alue sijoittuu sähkölinjan eteläpuolelle, metsäisen alueen itäpuoliskolle. Metsikön itäpuolisko on (aivan Tuusulanjoen ranta-alue lukuun ottamatta) kuusikkoista. Itäpuoliskon, ja samalla sl-1 (10) -alueen, pohjoisella osuudella metsät ovat lehtomaisia ja mustikkatyypin kookkaita kuusikoita, etelää kohti mentäessä maasto muuttuu märemmäksi. Tälle osalle sijoittuu lehtokorppimaisia alueita (mm. saniais- ja ruohokorpea) ja luhtaisia vesiallikoita. Myös pohjoisella osalla on joitakin vesiallikoita ja tihkupintaa, mutta niitä, kuten kokoa aluetta, on ojitettu. Metsäalueen itäpuoliskon ja sl-1 (10) -alueen havaitut luontoarvot sijoittuvat alueen kaakko- ja eteläosiin märemmille korpi- ja luhta -allikkoalueille. Tälläkin alueella on ojituksia, mutta vähemmän. Alueen edustavuus on kuitenkin vähentynyt alue on hädin tuskin metsälain mukainen pieneltä alalta. Alueella voi olla kuitenkin paikallista arvoa.

Sähkölinjan eteläpuolella, metsäisen alueen itäpuolisko on entistä peltoa, jolla kasvaa nyt jo korkeahkoa lehtipuustoa, paikoin pensaikkoo. Etelään päin mentäessä tielinjauksella esiintyy myös kuusikkoa, paikoin lehtomaista ja joka pellon reunassa muuttuu lehtipuustoisemmaksi.

Ns. metsäisen alueen lajistoon kuuluvat mm. kuusi, koivu, harmaaleppä, tuomi, paju, korpipaatsama, haapa, hyvin satunnaisesti vaahtera, tammen taimet, pähkinäpensas, mustikka, talvikki, ketunleipä, korpiorvokki, vadelma, mesiangervo, ojakellukka, metsäalvejuuri, jonkin verran soreahiirenporrasta, suo-orvokki, metsäkorte, vehka.

Tielinjaus kulkee metsäisellä alueella sl-1(10) lounaiskulman tuntumasta, metsittyneiden peltoalueiden ja näiden eteläpuolisten kuusikoiden kautta pellon reunaan.

Metsäsarekkeen jälkeen tielinjaus kaartaa viljelyssä olevan pellon poikki Peltolan talon pihapiirin sivuitse Lahelantielle. Peltolan talon eteläpuolella on niittymäistä kasvillisuutta. Kasvillisuus edustaa tavanomaista kulttuurilajistoa.

Direktiivilajien osalta liito-oravan esiintymisestä kuusikkaisilla alueilla ei havaittu merkkejä tässä kartoituksessa.

4 TULOKSET

Suunnitellun *tielinjauksen* alueelta ei havaittu erityisiä luontoarvoja, eikä luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä, vesilain tarkoittamia luontotyyppejä eikä metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Tielinjaus leikkaa osayleiskaavan sl-1(10) aluetta sen luoteiskulmassa. Tällä alueella ei esiinny erityisiä luontoarvoja.

Osayleiskaavan sl-1(10) on pohjois-osaltaan ojitettua lehtomaista ja mustikkatyyppin kuusikkoa (soistumia). Tällä alueella ei esiinny erityisiä luontoarvoja. Osayleiskaavan sl-1(10) -alueen eteläpuolisko on osittain lehto- ja ruohokorpista ja alueella esiintyy vehkaisia allikoita/lähteikköjä. Alueen edustavuus on kärsinyt ojituksista. Sillä on edelleen vähäistä paikallista luontoarvoa. Paikallisesti arvokkaan alueen sisällä, metsälain mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön kriteeristö täyttynee hyvin pienellä alalla vain hädin tuskin, jos lainkaan. Tämäkin alue on kärsinyt ympäröivien alueiden käsittelystä. Alueet on merkitty karttakuvaan (s. 2). Sl -merkintä lienee vanhentunut. Alueen luontoarvot eivät täytä nykyisiä merkinnän kriteereitä. Osayleiskaavan sl-1(10) merkinnän kohdalla merkinnän päivittämistä voitaisiin harkita (esim. MY). Alue suositellaan huomioitavan jatkossa suunnittelussa mahdollisuuksien mukaan.

Direktiivilajien osalta liito-oravan esiintymisestä kuusikkaisilla alueilla ei havaittu merkkejä tässä kartoituksessa.

AIRIX Ympäristö Oy
Tampereella 4.9.2008

Sanna Tolonen
Biologi, FM

LÄHTEET

Eurola, S., Huttunen, A. & Kukko-oja, K. 1995: Suokasvillisuusopas. Oulanka Reports 14. Oulanka Biological Station. Oulun yliopisto. Oulu.

Hanski, I. K. 2006: Liito-oravan *Pteromus volans* Suomen kannan arviointi. Loppuraportti. Helsingin yliopisto.

[http:// geotieto.gtk.fi](http://geotieto.gtk.fi) 24.8.2008

Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa. Ympäristöministeriön kirje 9.11.2005. YM/1/501/2005.

Maisema-aluetyöryhmän mietintö I. Maisemanhoito. Mietintö 66/1992. Ympäristöministeriö. Ympäristönsuojeluosasto.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapio. Hämeenlinna.

Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.

Pöntinen, B. 2001: Liito-orava. Flygekorren. Kirjapaino Stencca. Vaasa.

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001: Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Uhanalaisten lajien II seurantaryhmä. Ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA -menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.

Valtion ympäristöhallinnon ympäristötietojärjestelmä Oiva 2008.

www.karttapaikka.fi 2008

www.ymparisto.fi 2008